

The Poona Press
Owners Association Ltd.

Affiliated to AIFMP, New Delhi and
Maharashtra Mudran Parishad

मुद्रण ज्ञाशा

दि पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन लि.चे

84th Year
August 2022

मुद्रण, प्रकाशन व अनुषंगिक व्यवसायासंबंधी माहिती पुरविणारे
मुद्रकांनी मुद्रकांसाठी चालविलेले सर्वात जुने मासिक

75
स्वातंत्र्याचा
अमृत महोत्सव

भारतीय स्वातंत्र्य दिनाचा ७५ वा वर्धापन दिन उत्साहात साजरा

Offset Packaging Solutions

your food stays protected, right from the farm to your plate

Product Basket for **100%** Protection!

Our Offset products have **IS 15495:2004** compliance

Features:

- ◆ Cobalt Free and Non-VOC ink
- ◆ Excellent color intensity with best setting properties
- ◆ Best in-class Rub Resistance

Regulatory compliance in case of Offset Packaging is as follows:

Cobalt Free

Non-VOC

EN 71

RoHS

SVHC

Packaging Waste Directive

The Poona Press
Owners Association Ltd.

कार्यकारी मंडळ

श्री. रवींद्र दि. जोशी	अध्यक्ष	९८२२०८२६४८
श्री. शेखर सं. धुमाळ	उपाध्यक्ष	७०२०६६३२१२
श्री. तीर्थराज ज. जोशी	चिटणीस	९८२२०२७३९४

मुद्रण साहित्य भांडार समिती

श्री. संजय आ. सावंत	चिटणीस	९४२२८८१८८४
श्री. कृष्णा द. उत्तेकर	सदस्य	९४२२५१२७१३
श्री. कृष्णा रा. जागडे	सदस्य	७७९८४६०२४०

वास्तू समिती

श्री. दीपक म. ढोले-पाटील	चिटणीस	९४२२०८५८९०
श्री. मोहन ह. फडतरे	सदस्य	९८२२८२९३९३
श्री. राहुल द. मारुलकर	सदस्य	९८२३०१५२०८

मुद्रणप्रकाश समिती

डॉ. गणेश मा. दात्ये	संपादक	९८२३१२६१५०
श्री. विक्रम प्र. गोगावले	संपादक	९८२२५१५१५९
श्री. नंदकुमार पां. नवले	सदस्य	९८२२०९९३५७

शिक्षण समिती

श्री. विनय र. कळसकर	चिटणीस	९८२२०३६०३५
श्री. मंदार मु. उगार	सदस्य	९८२२००१७९०
श्री. गिरीश ना. राव	सदस्य	९८२२०३२३३०

ग्रंथालय व प्रकाशन समिती

श्री. निलेश प्र. घोडके	चिटणीस	८८८८९१०१११
श्री. किशोर प्र. गोरे	सदस्य	९९२२५५२२४४
श्री. राजेंद्र तु. सुपे	सदस्य	९३७२८७२८८१

अं. त. रं. ग

दि पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन लि.च्या वतीने
स्वातंत्र्यदिन समारंभ संपन्न! 5

UV CURABLE INKS VS PASTE INKS IN
OFFSET PRINTING 7

Thoughts from the corporate journey
of a manager 8

सर्वोच्च कार्यक्षमता 10

दोन मने 15

लेआऊट-डिझाईन : अमोघ आर्टस्. फोन : ९३२६०८६२८५

संपादक, मुद्रक आणि प्रकाशक :

डॉ. गणेश मा. दात्ये यांनी व्हिजन ग्राफिक्स, पुणे ४११००२
येथे छापून दि पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन लि., २०९/ब-४,
नवी पेठ, शरद पंडित पथ, पुणे ४११०३० येथे प्रसिद्ध केले.
फोन : ०२०-२४४७१७७७, २४४३०४६०

Email : mudranprakash@gmail.com
www.pressownerspune.org

'मुद्रणप्रकाश'मधील लेखांत व्यक्त झालेल्या मतांशी
संपादक सहमत असतीलच असे नाही.

केवळ संस्थेचे सभासद व अंतर्गत वितरणासाठी

संपादकीय

प्रिय मुद्रक बंधू आणि भगिनीनो,

आपणा सर्वांना गणेशोत्सवाच्या हार्दिक शुभेच्छा...

आपल्या संस्थेची घटनादुरुस्ती प्रक्रिया नुकतीच पार पडली. घटनादुरुस्तीप्रमाणे नवीन सर्व म्हणजे १५ जागांकरिता निवडणूक प्रक्रिया आता पार पडणार आहे. पुढील ३ वर्षांकरिता ही कार्यकारिणी काम करेल. आपण सर्व सभासद हे नेहमीच संस्थेच्या कार्याविषयी सजग, जागृत असता. संस्थेने कसे काम केले पाहिजे याबद्दल आपले विशिष्ट मत असते आणि ते खरोखरच गरजेचे आहे. आता पुन्हा एकदा संस्थेमध्ये काम करण्याची संधी आपल्या सर्वांना उपलब्ध होणार आहे. ज्यांना खरोखरच काही काम करायचे आहे त्यांनी नक्की या वेळी निवडणुकीसाठी उभे राहून आपण काय करणार आहोत याचा गोषवारा सभासदांच्या समोर ठेवावा. १०३ वर्षे पूर्ण झालेल्या या संस्थेमध्ये अनेक मुद्रकांनी काम केले आहे. त्यांच्या या कामामुळेच संस्थेने येथपर्यंत वाटचाल केली आहे. संस्थेने केलेल्या या वाटचालीमध्ये आपल्या दोन वास्तू या अतिशय मोलाच्या आहेत. यामुळेच भक्कम आर्थिक पायावर संस्था उभी आहे. पुढील वाटचालीसाठी माझ्या स्वतःच्या मते तरुण रक्ताची गरज आहे. संस्थेचे काम करणे हे आपल्या व्यवसायाच्या दृष्टीनेही उपयुक्त ठरते. आपण सर्वजण याचा खरोखरच गांभीर्याने विचार कराल अशी आशा वाटते.

आपल्या संस्थेचे भांडार हेसुद्धा आपल्या व्यवसायाच्या अभिमानाचे प्रतीक आहे. नुकत्याच झालेल्या करारानुसार आता टोयो कंपनीची शाई थेट कंपनी-टू-ग्राहक अशी होण्याच्या दृष्टीने भांडाराला वितरणाची जबाबदारी देण्यात आलेली आहे. याचा लाभ म्हणून आणखीन थोडी स्वस्त शाई आपणा सर्वांना उपलब्ध झाली आहे. आपण त्याचा नक्कीच लाभ घेतला पाहिजे. याशिवाय नियमित लागणाऱ्या अनेक वस्तू भांडारात उपलब्ध आहेत. तरी सर्वांनी याचा लाभ घ्यावा ही नम्र विनंती आहे.

आपणा सर्वांना येणाऱ्या पुढील सीझनच्या शुभेच्छा. आपणा सर्वांना भरपूर उत्तम रेटमध्ये काम येऊन पूर्ण वसूली व्हावी हीच गणराया चरणी प्रार्थना.

आपला,

गणेश मा. दात्ये

संपादक

मोबाईल : ९८२३१२६१५०

PAMEX 2023

International Exhibition on Printing and Allied Machinery Industries
Of the Printers - For the Printers - By the Printers

27 - 30 March

2023

Bombay Exhibition Centre,
Goregaon, Mumbai

Organised By:

ALL INDIA FEDERATION OF
MASTER PRINTERS

In Association With:

PRINT-PACKAGING.COM
(P) LTD.

Print-Packaging.com (P) Ltd.

Mumbai : F 101, Tower No. 7, First Floor, International Infotech Park,
Vashi Railway Station, Vashi, Navi Mumbai 400 705.
Tel : 91-22-27812093, 27812619, 27812657
Fax : 91-22-27812578
Email : info@print-packaging.com

www.Pamex.in

अध्यक्षीय मनोगत

सन्माननीय मुद्रक बंधू/भगिनीनो,
सप्रेम नमस्कार !

प्रथमतः सर्वांना गणेशोत्सवाच्या मनःपूर्वक शुभेच्छा. गेल्या १-२ महिन्यांतील व्यापाराची परिस्थिती व वातावरण खूपच सकारात्मक व आशादायी दिसत आहे. कोरोनानंतरचे बाजारातील व्यवसाय चक्र पुन्हा सुरळीत होत असून ते हळूहळू जोर धरणार हे निश्चित. असे असताना सर्व मुद्रक बांधवांनी जुनी नैराश्याची मरगळ झटकून पुन्हा नव्या उमेदीने आपल्या व्यवसायात मन लावून, लक्ष घालून काम करणे महत्वाचे आहे. असे करत असताना आपल्या व्यवसायात नवीन आर्थिक शिस्त अंगीकृत करावी, ती म्हणजे -

- १) मुद्रण व्यावसायिकांने कच्च्या मालाची खरेदी करताना त्याच्या दरांची शहानिशा करावी व आपल्या गरजेपुरता माल खरेदी करावा व अशा खरेदी केलेल्या सर्व मालाची नोंद आपल्या दफ्तरी ठेवून त्या मालाच्या वापरावर नजर ठेवावी.
- २) ग्राहकांकडून येणाऱ्या सर्व कामांची लेखी स्वरूपात वर्क-ऑर्डर घ्यावी. ह्यामध्ये कामाचे दर - संख्या व त्यावरील लागणारे कर हे स्पष्ट नमूद केले आहेत, हे कटाक्षाने पाहावे.
- ३) ग्राहकाकडून येणाऱ्या वर्क-ऑर्डरच्या एकूण देयकापैकी किमान ५०% रक्कम आगाऊ घ्यावी अथवा ती मिळावी ह्यासाठी आग्रही असावे आणि काम पूर्ण करून तो माल ग्राहकाला देण्यापूर्वी उर्वरित ५०% रक्कम घ्यावी अथवा मिळविण्यास आग्रही असावे. म्हणजेच आपला व्यवसाय जास्तीतजास्त प्रमाणात रोखीत करून आपला व्यवसाय सुरक्षित करावा.

कोरोनानंतर बाजारात निर्माण झालेली आर्थिक असुरक्षितता, येणाऱ्या काळात कच्चा माल पुरवठा करणाऱ्या कंपन्या, आगाऊ पैसे (अॅडव्हान्स) घेऊनच कच्च्या मालाचा पुरवठा करतील आणि म्हणूनच पुरेसे भांडवल हाताशी ठेवण्यासाठी, ग्राहकांकडून आपल्या देयकांची पूर्ण रक्कम वेळेत मिळणे फार गरजेचे व महत्वाचे आहे. मुद्रक बांधवांनो लक्षात ठेवा; Our role as a printer is to

provide printing and packaging services to our customers, not to provide financial services, that's the bank's job.

सर्व मुद्रक बांधवांना एक अत्यंत महत्वाची बाब निदर्शनास आणून देऊ इच्छितो की... मुद्रण व्यावसायिकांसमोर एक नवीन आव्हान उभे ठाकलेले आहे.... **प्रदूषण नियंत्रण परवाना.**

मुद्रण व्यवसाय सुरू करताना प्रदूषण नियंत्रण मंडळाचा परवाना असणे बंधनकारक आहे आणि ह्याच प्रदूषण नियंत्रण परवान्याच्या पडताळणीचे व त्याबाबतच्या नियमांची अंमलबजावणी अत्यंत कठोरतेने करण्याचे आदेश नियंत्रण मंडळाकडून देण्यात आल्याचे निदर्शनास आले आहे आणि असा परवाना नसलेल्या व्यवसायिकांना मोठ्या रकमेच्या दंडात्मक कारवाईला सामोरे जावे लागेल. वेळप्रसंगी मंडळाकडून व्यवसाय सील करण्याइतपतसुद्धा कारवाई होऊ शकते.

ह्या सर्व गोष्टींची माहिती मिळाल्यावर, मी लगेच हालचाल सुरू केली असून व ह्या बाबतीत माहिती गोळा करणे, त्यावर अभ्यास करून, त्या विषयातील तज्ज्ञांशी संपर्क साधून ह्या बाबतीत चर्चा करित आहे. असे करून आपल्या व्यवसायावर होणारी दंडात्मक कारवाई ही जास्तीत जास्त सौम्य स्वरूपाची करण्याच्या दृष्टीने मी प्रयत्न करणार आहे. हे सगळे करत असताना आपण सर्व मुद्रक बांधवांनी एकजुटीने राहणे अत्यंत महत्वाचे व गरजेचे आहे. वेळप्रसंगी आपल्या सगळ्यांना याकरिता एकत्र येऊन व्यक्तीशः हजर राहावे लागेल. या बाबतीतील होणाऱ्या घडामोडींची माहिती व प्रगती (development) आम्ही आपणास वेळोवेळी कळवत राहू...

चला तर मग, आपल्या ह्या मुद्रण व्यवसायाला आपणच सर्वजण एकजुटीने पुन्हा उभारी देऊयात...

धन्यवाद...!!!

रवींद्र दि. जोशी
अध्यक्ष

The Poona Press
Owners Association Ltd.

सर्व मुद्रक बंधूनी भांडारातून जास्तीत जास्त साहित्य खरेदी करावे ही विनंती.

HURRY UP!

FOR
IMMEDIATE
PAYMENT

**SPECIAL
DISCOUNT**

SUPER OFFER

BUY
NOW**

TOYO JPN

**4 Colour Process Ink for
Offset Printing**

Any purchase between
1 to 99 kg. ₹ **1520/-**
for 1 set of 1 Kg. CMYK

Any purchase above 100 kgs.

₹ **1492/-** For 1 Set of
1 Kg. CMYK

Mudran Black Ink available in
5 kgs & 20 kgs.

BINDING MATERIAL

Binding Cloth [Blue / Red] (42" x 28 mtr.) Rs. 28/- per mtr.

Binding Paste : Blue Rs. 15/- per kg.
White Rs. 19/- per kg.

Stitching Wire

Only Coil (Without Spool)

Gauge / No. 20, 22, 24 Rs. 218/- per coil
Gauge / No. 26 Rs. 225/- per coil

Coil with Spool

Gauge / No. 20, 22, 24 Rs. 254/- per coil
Gauge / No. 26 Rs. 259/- per coil
DEUCO No. 26 Rs. 295/- per coil

ADHESIVES

Perfect Binding Gum

Main / Spine : Pigmented Rs. 240/- per Kg.
Rs. 265/- per Kg.

Side Non Pigmented Rs. 285/- per kg.

Spine / Side Non Pigmented Rs. 285/- per kg.
(Packing : 30 kg. Bag)

Jelly Gum / Glue Rs. 169/- per kg.

For semi-auto case binding machine
Box of 25 Kgs. (2.5 kg. x 10 cakes)

RoyalCol Rs. 80/- per kg.

Waterbase Adhesive

STRAPPING (PACKING) PATTI

9 mm & 12 mm
1 Roll to 19 Rolls Rs. 450/- per Roll
20 Rolls & above Rs. 400/- per Roll
(Packing : 1 Bundle of 2 Rolls)

GST will be extra as applicable. ● Special Rates are subject to payment against delivery.

श्री. संजय आ. सावंत
चिटणीस

श्री. कृष्णा द. उत्तेकर
सदस्य

श्री. कृष्णा रा. जागडे
सदस्य

मुद्रण साहित्य भांडार

‘मुद्रक भवन’, १०७८, सदाशिव पेठ, शनिपाराजवळ, पुणे - ४११०३०

फोन : ०२० - २४४७१७७७ / २४४३०४६० / ९९२३००१५५८ ● Email : ppoamsb@gmail.com

The prices mentioned are subject to change
without prior notice and till stock lasts.

१५ ऑगस्ट २०२२, ७५ वा अमृतमहोत्सवी वर्षाचा स्वातंत्र्यदिनाचा कार्यक्रम आनंदात व उत्साहात पार पडला. संस्थेच्या मुद्रण विद्यालय भवन, २०९/ ब ४, ह्या नवी पेठ येथील वास्तूमध्ये स्वातंत्र्यदिनाचा झेंडावंदनाचा कार्यक्रम पार पडला.

सकाळी ठीक ८:३० पासून कार्यक्रमाच्या जागी मा. संचालक व

दि पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन लि.च्या वतीने

स्वातंत्र्यदिन समारंभ संपन्न!

सभासद जमा होऊ लागले. ठीक ९ वाजता कार्यक्रमाला सुरुवात झाली. संस्थेचे अध्यक्ष श्री. रवींद्र दि. जोशी ह्यांच्या हस्ते ध्वजपूजन केले. ह्यानंतर उपस्थित संचालकांनी ध्वजपूजन केले व ह्या नंतर ठीक ९ वाजून ३० मिनिटांनी ध्वजारोहणाचा कार्यक्रम झाला व राष्ट्रगीत झाले.

संस्थेचे चिटणीस मा. श्री. तीर्थराज जोशी ह्यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले. संस्थेचे अध्यक्ष श्री. रवींद्र जोशी ह्यांची ऑल इंडिया फेडरेशन ऑफ मास्टर प्रिंटर्स ह्या शिखर संस्थेच्या अध्यक्षपदी बिनविरोध निवड झाल्याची घोषणा, श्री. तीर्थराज जोशी यांनी केली. उपस्थितांनी श्री. रवींद्र जोशींचे अभिनंदन केले.

मा. अध्यक्षांनी उपस्थितांचे आभार मानून त्यांना संबोधित केले. कोविड १९ च्या महामारीच्या साथीनंतर मुद्रण व्यवसाय हळूहळू स्थिरस्थावर होत आहे आणि बाजारातील ग्राहकांच्या नवनवीन गरजा भागविण्याच्या हेतूने नवनवीन तंत्रज्ञान व त्या अनुषंगाने उपलब्ध मशिनस, हे सर्व जाणून व समजावून घेऊन ते आत्मसात करण्याच्या दृष्टीने विचार व प्रयत्न करण्याच्या हेतूने मार्च २०२३ साली

मा. श्री. दीपक ढोले-पाटील, चिटणीस - वास्तूसमिती,
ध्वजाचे पूजन करताना

मा. श्री. रवींद्र जोशी, संस्थाध्यक्ष,
ध्वजाचे पूजन करताना

स्वातंत्र्यदिन समारंभ प्रसंगी उपस्थित संस्थेचा कर्मचारी वर्ग

होणाऱ्या PAMEX 2023 च्या प्रदर्शनाला आवर्जून हजर राहावे असे आव्हान केले. ह्याशिवाय संस्थेच्या संचालकांनी व सभासदांनी संस्थेकडून घेतल्या जाणाऱ्या विविध शैक्षणिक व सांस्कृतिक उपक्रमांत, कार्यक्रमांत सहभागी व्हावे व संस्थेच्या उपक्रमांची व कार्यक्रमांची शोभा वाढवून व ते यशस्वी करावेत असे आव्हान केले. तसेच मोठ्या उपस्थितीने कार्यक्रम आयोजकांना प्रोत्साहन व उत्साह मिळतो, असे मत व्यक्त केले. या समारंभानिमित्ताने श्री.

श्री. नामदेव कदम यांचा सत्कार करताना संस्थाध्यक्ष श्री. रवींद्र जोशी आणि सेक्रेटरी श्री. तीर्थराज जोशी

नामदेव कदम (स्व. सुनिल कदम ह्यांचे बंधू) १५ ऑगस्ट व २६ जानेवारी ह्या दोन्ही दिवशी आपल्या संस्थेच्या नवी पेठेतील जागेत (ध्वज आचारसंहितेच्या नियमानुसार) ध्वजस्तंभावर तिरंगा लावून देण्याचे काम ते व्यक्तिशः येऊन गेली अनेक वर्षे ते पार पडत आहेत. त्यांच्या ह्या अनन्यसाधारण देशसेवेबद्दल संस्थेतर्फे त्यांचा सत्कार करण्यात आला. ह्यानंतर उपस्थितांना अल्पोपहार देण्यात आला व स्वातंत्र्यदिनाच्या कार्यक्रमाची सांगता झाली.

७५ व्या स्वातंत्र्यदिन समारंभ प्रसंगी उपस्थित संस्थेचे मान्यवर पदाधिकारी, संचालक मंडळ सदस्य, संस्था कर्मचारी आणि विशेष निमंत्रित

UV CURABLE INKS VS PASTE INKS IN OFFSET PRINTING

With the increasing use of complex surfaces and inks, the need for different drying techniques has increased in the printing process, providing the same quality as compared to the conventional one. The drying technique of UV inks makes it different from the conventional one. The faster drying speed of UV ink help printers to print to their full capacity. Another advantage of shifting towards UV ink is that; conventional inks have solvents that emit hydrocarbons and photoreactive substances which are harmful to the environment. The UV inks are generally solvent free hence the problem of emitting harmful substances is minimized.

UV Technology:

The UV inks have a different composition than the conventional inks. It contains Pigments, Acrylic Prepolymer, Oligomers, Photo-initiators, and some additives. Photo initiator is the main component of such kind of inks as it initiates when UV light falls on it. Due to this, free radical generation takes place. These free radicals cause the polymerization reaction which converts the liquid molecules present in ink to solid. This process is too fast causing the ink to dry in a fraction of second.

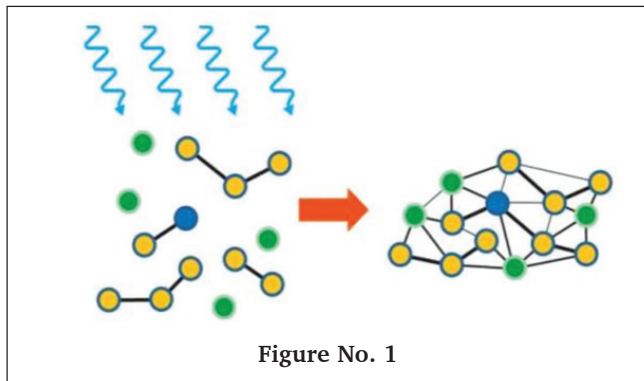

Figure No. 1

Nowadays almost all printing processes use UV ink to print on different types of substrates. UV ink provides the same quality print as compared to the

Mr. Kaustubh Satish Patil

Student - PVG COET

Guide: Prof. Swati V. Nahar

Assistant Professor, PVG'S COET

conventional inks conventionally used for printing various substrates. If we compare UV inks with conventional inks on basis of their properties such as tack, specific gravity, slur, resolution, dot gain, etc., it is found that there is not a significant difference in print quality. Though UV inks have a higher drying speed, it is noticed that its component affect the curing activity of an ink.

The environment friendly UV ink has various applications with a lot of advantages making it easier to print on a variety of substrates. The main advantage of using UV ink is that printer can run their press at full efficiency, increasing the plant's total productivity. There are some limitations also to using this ink. The main disadvantage of using UV inks and curing is seen in food packaging where the risk of migration of the ink components into the foodstuff causes concern.

In 2016, the global UV curing ink market had a revenue of 2.1 billion USD which is expected to reach 8.1 billion USD by the end of 2026. The growth rate of this market is 14.3% during the year 2016 to 2026. The report suggests that the market for UV Offset ink is going to reach 7 billion dollars by 2025. The CAGR of this market is 12.85% during the year 2020-2025. [1]

Reference:

Ultraviolet (UV) Curing Ink Market Report (2018) report code - PSMR-PSMR-01047 <https://www.profsharemarketresearch.com/ultravioletuv-curing-ink-market-report>

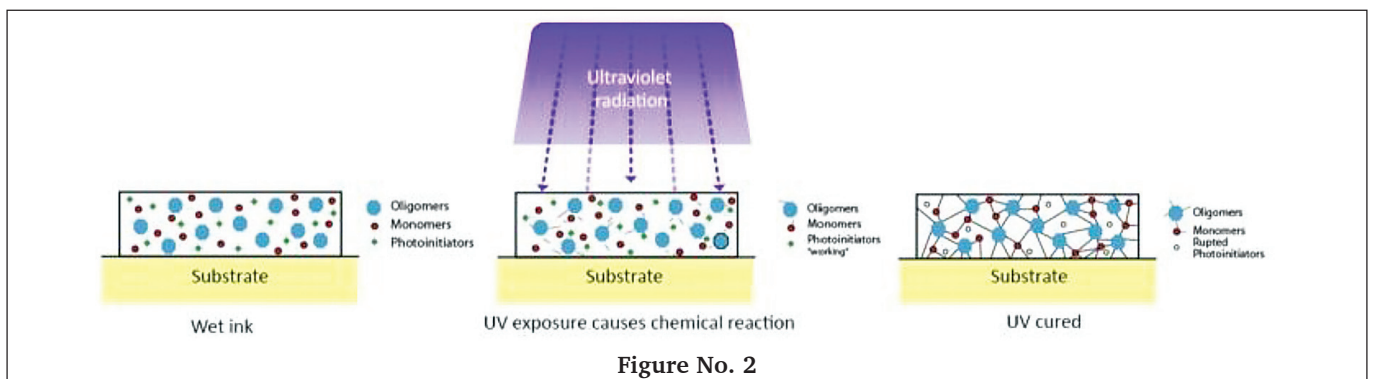

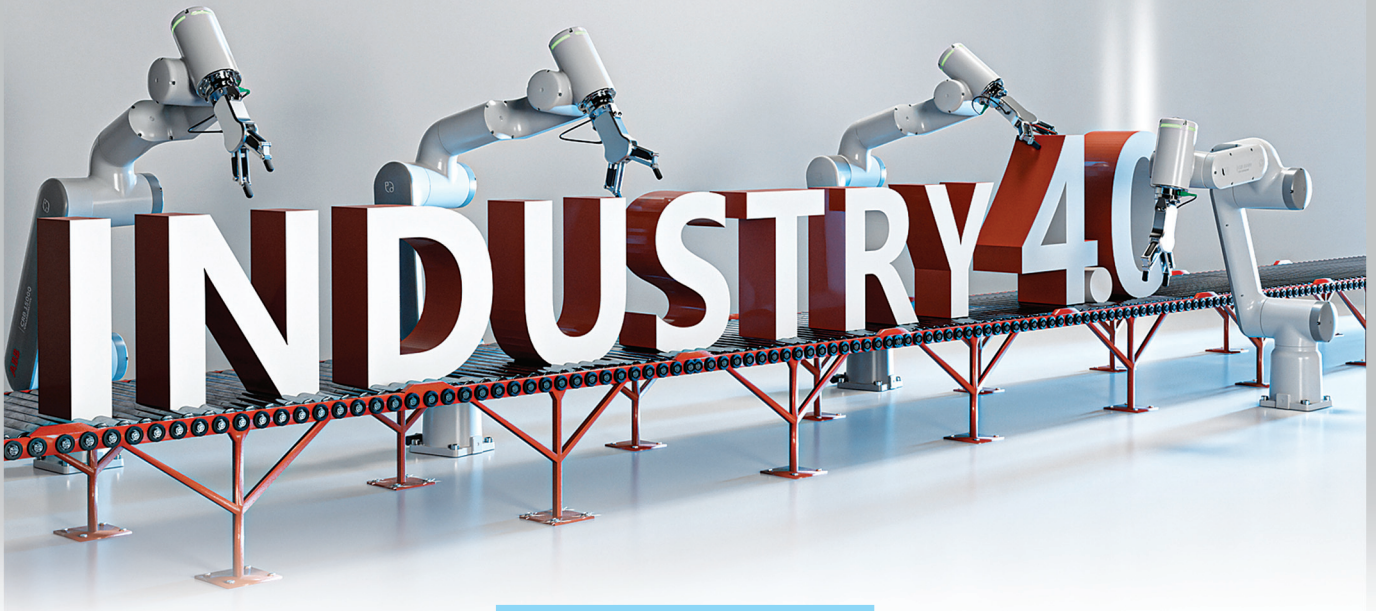
Figure No. 2

THOUGHTS FROM THE CORPORATE JOURNEY OF A MANAGER

Industry 4.0 – just another buzz word or a real opportunity

Vishwas Datye

*Business Consultant, Executive Coach and Management Trainer
with Pragati Leadership Institute, Pune.*

After being in the industrial world for 50 years and encountering several buzz words from time to time, I have become a bit cautious about new buzz words. Sometimes a new buzz word or slogan is just the same wine in a new bottle. These happen like seasonal flavours. These do not last long. They do not bring about any new value creation and are mostly useful for throwing around in the evening social parties. On the other hand, some new thoughts, concepts are really stout, last the test of time and bring exceptional value to this world. Examples of these are TQM, TOC, Reverse engineering etc.

What is this new animal in the zoo? I will try to keep it simple for the understanding of a common man. The term Industry 4.0 came on the scene in Germany around 2011 and essentially refers to the fourth industrial revolution. The concept primarily aims to improve industrial competitiveness. Naturally one wonders about the first three industrial revolutions, which transformed our modern society. These are –

- 1) the steam engine [1760 to 1900, the age of mechanical production and from rural agrarian society to urbanisation],
- 2) the age of science and mass production [1900 to 1970, plenty of inventions, age of modern world], and
- 3) the rise of digital technology [1950 onwards, semiconductors, mass computing, internet, how we live and communicate]. Due to these three, how we live and the world around us has changed fundamentally.

Now we are, all of us together, poised at the

beginning of the Fourth Industrial Revolution. This time, the revolution is powered by Cloud Computing, the Internet of things (IoT), artificial intelligence (AI), and cognitive computing, along with fantastically increasing computing power and data. Also, **industry 4.0** is the trend towards automation and data exchange in manufacturing technologies and processes. This new trend is resulting in machines and gadgets performing tasks heretofore considered impossible to man or machine.

In every field the multitude of sensors will continuously monitor the variation of parameters, compute this massive data through AI and create on its own the corrective actions or else give out the signals for corrections. The machines or miniaturised gadgets will continuously sense the situation, analyse the data and automatically take suitable actions.

Let us look at a very down to earth example – normally a bearing in a machine is changed by a person after it breaks down. Currently, massive amounts of

spare parts are stored at huge costs, taking large storing spaces and sometimes even disposed off unused because those were never needed. On the other hand if the spare part was not available on hand, massive production losses are incurred till that part is bought and brought in. This entails unplanned stoppage of work. If the bearing is changed at fixed time intervals, in anticipation of a failure in future, before it breaks down, we are throwing away a bearing which is working properly.

In future, built-in miniaturised sensors will be continuously monitoring the temperature, noise and vibrations of the bearing. Compute the data and based on variations in temperature, vibrations and noise data, decide routine maintenance time or predict as to how much longer it is going to work satisfactorily. All spare need not be stored in advance. The replacement parts will automatically be ordered on suppliers by interconnected computers and brought in just when they would be needed. Even the act of replacing the parts could be done by robots.

This technological advancement can be implemented for many parts prone for maintenance and failure. This would result in all round improvement in reliability, quality and productivity.

Additionally, this self-monitored processes can run 24X365. They won't need holidays, shift changes, sick leaves, strikes, etc. Dependence on vagaries of human errors, laziness and moods will vanish.

Small chips inserted into human body will continuously monitor all health parameters and give out preventive signals well in advance, about some impending health problems. It may even release suitable signals to the brain for internal auto correction.

All the parameters deciding the final output of a farm will be continuously monitored and managed to increase the yield substantially.

The above are just few tiny examples of impact of Industry 4.0 in different sectors of the industry. The Industry 4.0 revolution has many more aspects.

The dependence on **Cloud Computing** will increase exponentially. It simply means the practice of using a network of remote servers hosted on the Internet to store, manage, and process data, rather than a local server or a personal computer.

Also more and more use of a system of interrelated computing devices, mechanical and digital machines, objects, animals or people that are provided with unique identifiers (UIDs) and the ability to transfer data over a network without requiring human-to-human or human-to-computer interaction. This is called **The Internet of Things (IoT)**.

Artificial intelligence (AI) is a wide ranging branch of computer science. It refers to the simulation of human **intelligence** in machines that are programmed to think like humans and mimic their actions. ... This is also called machine intelligence. The ideal characteristic of **artificial intelligence** is its ability to rationalize and take actions that have the best chance of achieving a specific goal. Some application of this is already seen in some models of our mobile phones.

The term **cognitive computing** is typically used to

describe AI systems that aim to simulate human thought. A number of AI technologies are required for a computer system to build cognitive models that mimic human thought processes, including machine learning, deep learning, neural networks, NLP (Neuro-Linguistic Programming) and sentiment analysis.

The innumerable applications of this new wave of technology are difficult to imagine today. Main sectors that will use the new technological avalanche are Manufacturing, Health, Defense and Farming, etc. Continuous self-monitoring will generate massive amounts of data. This would be stored and analysed in real time. This in turn will need super-fast computing. With digital cloud computing and large scale manufacturing of sensors and robots, the required investment costs are bound to plummet too. So also need for new softwares, hardwares and number of computer engineers will shoot up.

The overall impact of Industry 4.0 revolution is simply mindboggling. Already it has started rolling out in advanced countries and also in some companies in India. Our country, with its IT and educational prowess is ideally placed to reap the benefits from this 4th industrial revolution. It is said that in the near future, the positive impact on Indian economy alone could well be more than Rs. 1 lakh crores!

Of course, one needs to see at the socio-economic effects of Industry 4.0 revolution. As we know, at each end of any process, there is a man in different roles like initiator, handler or the end-user. This also means that each and every person will be touched and impacted by Industry 4.0 revolution, at some time, in some way, shape or form.

Many menial jobs will simply vanish resulting in joblessness in some sectors. The current labour laws may hinder the smooth transition. People will have to learn new skills to remain employable. It is true that, one can never underestimate the power of a human touch. So such jobs need not worry.

The big organisations may get bigger, due to their deep pockets. Small and mid-size businesses may become less competitive because they may not afford the investments needed for the transition. They may have to adapt to a new cooperative approach to remain relevant. Governments will need to adapt to new laws to deal with new issues.

The good news is that during first three industrial revolutions, all these socio-economic problems were also faced and the mankind has successfully dealt with those. So we can safely say that society will successfully manage the Industry 4.0 revolution too. In another words, this is not just a passing buzz word but a concept that is going to stay for quite some time and is about to touch our lives by reshaping the industrial world.

Friends, I have tried to keep this article simple so that a reader can get a general idea about this new buzz word 'Industry 4.0', without getting bombarded with complicated jargon. Hope it helps.

— Vishwas Datye
vishwasdatye@gmail.com
+91 9850035362

सर्वोच्च कार्यक्षमता

सुधाकर घोडेकर / दिलीप देशपांडे

संस्थेविषयीची आस्था :

आपण जिथे नोकरी करत आहोत, त्या संस्थेविषयी आस्था निर्माण करण्यासाठी खूप काही करावे लागेल आणि असे करणे प्रामाणिक असावे लागेल. केवळ दिखावा करून वास्तवात काही साधले जाणार नाही. त्यातून प्रसंगी उलटा परिणाम होऊ शकेल. कामगारांविषयी कंपनीला आस्था आहे, त्यांच्या सुख-सोयीची काळजी आहे, त्यांच्या कुटुंबीयांविषयीची काळजी आहे हे दिसलं पाहिजे. यासाठी काही गोष्टी कामाच्या ठिकाणी कराव्या लागतील, तर काही गोष्टी त्याबाहेरच्याही असतील. पुण्यातल्या एका मोठ्या मारुती सेल्स अँड सर्व्हिस सेंटरचे संचालक एका कामासाठी माझ्याकडे आले होते. या सर्व्हिस सेंटरमध्ये अंदाजे तीनशे माणसे काम करतात. दोन लाख चौरस फूट क्षेत्रात हे सेंटर आहे. या ठिकाणी इंजिनियर, पेंटर, गाडी धुणारे, क्लार्क, सेल्स एक्झिक्युटिव्ह अशा अनेक प्रकारचे कर्मचारी आहेत. या सेंटरचा पाचवा वर्धापन दिन असल्याने कामगारांचा एक मेळावा घेतला जाणार होता, त्यात कामगारांच्या कुटुंबीयांनाही सहभागी करून घ्यायचे होते. या मेळाव्याचे आयोजन कसे करावे यासाठी ते आले होते. ज्या वेळी त्यांना विचारले की, तुमच्याकडे गाड्या वॉशिंग करणारे किती कामगार आहेत, त्या वेळी त्यांनी वीस कामगार वॉशिंग सेक्शनला आहेत असे सांगितले. त्यातल्या एकाचेही नाव त्यांना माहीत नव्हते. जर तुमच्या कामगारांची नावेही तुम्हाला माहीत नाहीत, तर तुम्ही कंपनीविषयी त्यांच्यात आस्था कशी निर्माण करणार? कागदोपत्री त्यांचे नाव, पत्ता हे सगळे असेल; पण मालकाला मात्र माहीत नाही. त्यांना केवळ अकाउंट्स आणि सेल्सच्या लोकांची नावे माहीत होती. शिवाय काही अधिकाऱ्यांची आणि त्यांच्या केबिनवर काम करणाऱ्या शिपायांची नावे माहीत होती. सगळ्यांची नावे लक्षात ठेवणे शक्य नसते; पण ज्या वेळी मालक किंवा अधिकारी फेरफटका मारतो, त्या वेळी तरी त्याने कुठे

कोण काम करतंय याची माहिती घेऊनच फिरायला पाहिजे. त्यांनी मग खास करून वॉशिंग सेक्शनमधील कर्मचाऱ्यांची नावे विचारून घेतली, जुजबी माहितीही घेतली आणि दुसऱ्या दिवशी आवर्जून चक्कर टाकली. नाव घेऊन चौकशी केली, पाठीवर थाप टाकली. त्यांना त्या दिवशी जाणवलं की, या अशा गोष्टींची किती आवश्यकता असते. त्यानंतर वॉशिंग सेक्शनचा परफॉर्मन्स किमान पंचवीस टक्क्यांनी सुधारला होता. रोज केवळ शंभर गाड्या धुतल्या जात होत्या. या भेटीनंतर रोज सरासरी सव्वाशे गाड्या धुतल्या जाऊ लागल्या. त्यांच्या भेटीमुळे, व्यक्तिगत चौकशीमुळे एक प्रकारची आस्था निर्माण झाली होती, आपुलकीची भावना वाढली होती. त्यांनी नंतर आठवड्याला एक सेक्शन याप्रमाणे भेटी सुरू केल्या आणि सेंटरचे वातावरण एकदम बदलून गेले. सुरुवातीला केवळ औपचारिकता म्हणून केलेली गोष्ट नंतर अंगवळणी पडली आणि तो मालकांचा स्वभावगुणच बनला. याचा आणखी एक अप्रत्यक्ष फायदा झाला; तो म्हणजे कामगारांचे आरोग्य सुधारले. कोणताच तणाव नाही, एक मानसिक सुरक्षितता आणि स्नेह यांमुळे कामातून एक्झर्शन येणे बंद झाले. संध्याकाळी कामाची वेळ संपल्यावरही कामगार थकलेले दिसत नव्हते. अर्थात, हे केवळ एकाच गोष्टीमुळे झाले नव्हते, तर मालकाचा एकूणच अॅप्रोच बदलला होता आणि सर्वांगीण सुधारणा होत वातावरणही बदलले होते. वाढलेल्या कार्यक्षमतेचा फार मोठा आर्थिक लाभ झाला होता आणि तो मालकांना ताळेबंदात ठळकपणे दिसत होता.

कामाच्या ठिकाणच्या सोयी :

कामगार कामाच्या ठिकाणी येतो, तिथपासून ही काळजी दिसली पाहिजे. म्हणजे कामगार जर त्याच्या वाहनाने येत असेल, तर ते वाहन सुरक्षित असण्यासाठी पुरेसे आणि योग्य असे पार्किंग हवे. प्रत्येकालाच आपल्या वाहनाची काळजी असते. कुठेतरी वाहन लावणे, उघड्यावर ठेवावे लागणे हे कुणालाच आवडणारे नसते. मी

गाडी लावलीय खरी, पण नीट राहील का? ही चिंता दिवसभर त्याच्या डोक्यात असतेच. गोष्ट छोटी आहे; पण त्याच्या मनाचा आणि विचारांचा लहानसा कोपरा भरून टाकण्यास पुरेशी आहे. मालकाला त्याच्या फेरारीची जितकी चिंता असते, तितकीच चिंता आणि महत्त्व कामगाराला त्याच्या मोटारसायकलचे असते.

त्याची हजेरी नोंदविण्यासाठी पूर्वी कार्ड पंच करावे लागे. आता बायोमेट्रिक यंत्रणा आहे. तीही अशा ठिकाणी बसविलेली असावी की, त्यासाठी वाकडी वाट करावी लागू नये. या यंत्रणेच्या जवळ स्वच्छता असावी, समोर एखादा आरसा असावा. प्रत्येकालाच आपण कसे दिसतो याची उत्सुकता असते. एखादे सुभाषित तिथे असावे आणि आठवड्याला ते बदलले जावे.

ऑपरेटर असेल, तर त्याच्या मशीनजवळ अनेक गोष्टी उपलब्ध असाव्यात. त्याची उभे राहण्याची जागा त्याच्या उंचीनुसार योग्य असावी. सुयोग्य उंचीवर उभे राहिल्याने त्याला शारीरिक त्रास कमी होईल आणि कामाची गती कमी होणार नाही. काम करताना त्याला अधिक शारीरिक श्रम पडणार नाहीत यासाठी याची आवश्यकता आहे. एका फॅक्टरीत तर प्रत्येक मशीनजवळ पाण्याची बाटली ठेवण्याची व्यवस्था आहे आणि दिवसातून दोन वेळा ती कूलरच्या थंड पाण्याने भरण्यासाठी खास एक माणूस नियुक्त आहे.

कामाच्या ठिकाणापासून स्वच्छतागृहे जवळच असावीत. तिथे जाण्यासाठी त्याला जराही त्रास पडू नये. स्वच्छतागृहांची संख्या गरजेपेक्षा अधिक असावी म्हणजे तिथे थांबण्याची आवश्यकता भासणार नाही. अनेक वेळा लघवीची घाई झालेली असते आणि मुतारी मोकळी नसते. त्या वेळी होणारी चिडचिड टाळली जाऊ शकेल. शिवाय प्रतीक्षेत जर चार-सहा कामगार असतील, तर नको त्या गप्पा सुरू होतात. प्रत्येकी दोन-चार मिनिटे गप्पा मारल्या, तरीही दिवसाकाठी खूप मोठे 'मॅन अवर्स' वाया गेलेले असतात. स्वच्छतागृहे स्वच्छ, नीटनेटकी आणि प्रसन्न असावीत. डेटॉल किंवा अन्य कशाने तरी स्वच्छ केलेली आणि त्याचा सुगंध असणारी असावीत. एक तर त्यामुळे कामाच्या ठिकाणी दुर्गंधी येणार नाही आणि आपली काळजी घेतली जात आहे ही भावनाही तयार होते. या संडास आणि मुतान्यांमधील दिवे वेळीच बदललेले असावेत आणि दुरुस्ती वेळीच केलेली असावी.

कामगाराला पगार हा वेळीच दिला जावा. पूर्वी बँकेतून कॅश आणून पगाराचे वाटप केले जात असे. आता पगार कामगारांच्या खात्यावर जमा होत असल्याने अडचण कमी असते; पण हा पगार वेळेवर जमा झाला आहे किंवा नाही याची काळजी व्यवस्थापनाने घ्यायला पाहिजे. बोनस व अन्य भत्तेही वेळीच कामगारांच्या हाती पडतील हे पाहावे.

कंपनीत असलेल्या अन्य सुविधाही उत्तम दर्जाच्या असाव्यात. हात धुण्याचा साबण, हात पुसण्यासाठी ठेवलेला सार्वजनिक टॉवेल, हे सगळे चांगल्या प्रतीचे असावे.

आजकाल संगणकाच्या उपलब्धतेमुळे कामगाराच्या कुटुंबीयांचीही माहिती संगणकात उपलब्ध असू शकते. त्याच्या पत्नीचा वाढदिवस कंपनीकडून एक शुभेच्छापत्र देऊन साजरा करावा. शक्य असेल, तर त्या दिवशी कामगारांबरोबर एक छोटीशी भेट त्याच्या पत्नीसाठीही द्यावी. कामगाराच्या मुलाने परीक्षेत मिळविलेले प्रावीण्य, खेळात मिळविलेले प्रावीण्य किंवा अशाच काही उपलब्धी असतील, तर त्यांचीही वेळोवेळी दखल घ्यावी. कामगारांची संख्या मोठी असेल, तर कामगारांसाठी प्रशिक्षणवर्ग असावेत. कामगाराला वर्षातून दोन दिवसांचे प्रशिक्षण मिळावे. त्यात तो करत असलेल्या कामासंबंधात होत असलेले बदल, ग्राहकाच्या

गरजा, बदलत असलेले तंत्रज्ञान आणि व्यक्तिमत्त्व विकास या विषयांवर मार्गदर्शन व्हावे. व्यक्तिमत्त्व विकासामुळे अकारण किंवा टाळता येण्याजोगे तणाव दूर करणे शक्य होईल. शिवाय यानिमित्ताने कंपनीची धोरणे इत्यादीची कल्पनाही देता येते. अशा प्रशिक्षणाचा अंतर्गत मार्केटिंग, कंपनीची प्रतिमा उजळणे यासाठी चांगला उपयोग होतो. जर आपल्या उद्योग-व्यवसायात कामगारांची संख्या कमी असेल, तर तिथेच

एखादा प्रशिक्षक वर्षातून एक दोनदा निमंत्रित करावा आणि त्याच्याकडून प्रशिक्षण घ्यावे. कामगारांची संख्या अगदीच नगण्य असेल, तर मालकाने स्वतःच ही जबाबदारी घ्यावी. अर्थात, मालकाने रीतसर क्लासरूम ट्रेनिंग घेणे अपेक्षित नाही. दिवसभरातल्या सहवासातून, बोलण्यातून, वागण्यातून हे प्रशिक्षण घडत असते. मालकाने स्वतःच रोल मॉडेल बनावे, म्हणजे आपसूकच प्रशिक्षण सुरू राहते. ज्या वेळी ही जबाबदारी मालकाची असते त्या वेळी त्याने 'लोका सांगे ब्रह्मज्ञान, आपण कोरडे पाषाण' होणार नाही याची काळजी घ्यावी. पगाराव्यतिरिक्त अपघात विमा, आरोग्यविमा किंवा इतर सवलती सुरू कराव्यात.

वर दिलेली यादी ही काही परिपूर्ण नाही. केवळ प्रातिनिधिक आणि ढोबळ आहे. याचा उद्देश इतकाच आहे की, कामगाराकडून सर्वोच्च कार्यक्षमता मिळवायची असेल, तर त्याला तणाव निर्माण होणार नाही असे वातावरण हवे. बाह्य वातावरणामुळे तणाव पूर्ण जरी हटला नाही, तरी कामाच्या ठिकाणी तो येणार नाही. शक्य तेवढी प्रसन्नता निर्माण करण्यासाठी जे जे काही शक्य आणि योग्य आहे, ते ते करावे.

पुरेसा किंवा भरपूर पगार दिला, अनेक आर्थिक सवलती आणि बक्षिसे दिली, तरी त्यांचा परिणाम फार मोठा असत नाही. वाढलेल्या पगाराची नवलाई पुढच्या महिन्याच्या पगारापर्यंतच टिकते. कामगाराला कार्यप्रवण ठेवण्यासाठी सर्वात उत्तम आणि

कायमस्वरूपी मार्ग आहे, तो म्हणजे त्याला त्याच्या कामात आनंद मिळाला पाहिजे असे वातावरण ठेवणे. ज्यात आनंद मिळतो, ती गोष्ट माणूस आनंदानेच करतो आणि त्यातूनच उत्तम काही साधले जाते. कामातला आनंद निर्माण करण्यासाठी वरील सगळ्या गोष्टी आवश्यक आहेत. म्हणजे एकूणच चांगले वातावरण त्याला कामात सुख मिळवून देऊ शकेल आणि त्याची कार्यक्षमताही वाढेल.

माणसे एखादी गोष्ट करण्यासाठी का प्रवृत्त होतात याचा विचार केला, तर असे लक्षात येईल की, सगळ्यांत मोठा आणि प्रभावी घटक आहे भीती. जर एखाद्या गोष्टीची भीती असेल, तर सर्वांत अगोदर तो प्रभावित होतो. दुसरा घटक आहे लाभ. काही तरी लाभ होणार आहे असं म्हटल्यावर लोकही कार्यप्रवण होतात. त्यानंतर प्रतिष्ठा, सूड, असूया, मत्सर यासाठीही लोक कार्यप्रवण होत असतात. भीती जरी प्रभावी असली, तरी ती निर्माण करणे नेहमीच फायदेशीर आणि योग्य असत नाही. नोकरीवरून काढून टाकू असा एखाद्याला दम दिला, तर प्रसंगी तो स्वतःच लवकरात लवकर दुसरी नोकरी पाहील आणि तुम्हाला जयहिंद करेल. दंडक असावाच; पण तो सिस्टीममध्ये असावा. तुम्ही कामात आनंद मिळेल असे वातावरण तयार केलेले असेल, सुयोग्य मोबदला मिळत असेल, इतर सवलती असतील, तर त्याचे आकर्षण मोठेच असणार आहे. हे सगळे आपल्या हातून जाऊ नये अशी अप्रत्यक्ष भीती आपोआपच निर्माण होईल. त्याला त्याची नोकरी बहुमोल वाटली तर ती हातातून जाऊ नये, असेच वाटत राहणार. बहुमोल नोकरी जाण्याची भीती त्याला कार्यप्रवण ठेवेल आणि त्यातूनच सर्वोच्च कार्यक्षमता आणि गुणवत्ता प्राप्ती होईल.

माणसाला कृतिशील आणि कार्यक्षम ठेवण्यासाठी भीती जशी उपयुक्त आहे, तसा लाभही उपयुक्त आहे. नियमितपणे मिळणारी वेतनवाढ, वेतनश्रेणी सुधारणा, पदोन्नती, बोनस या सगळ्या आर्थिक गोष्टी उपयोगी आहेत. तरीही यांच्या परिणामकारकतेचा कालावधी छोटासा असतो. माणसाच्या अपेक्षा मारुतीच्या शेषासारख्या वाढत्याच असतात. त्यामुळे आर्थिक आकर्षण हा काही फार चांगला उपाय असत नाही. मालक जर आर्थिक प्रलोभने पूर्ण करण्यात अडकला, तर लवकरच त्याच्या लक्षात येईल की, आपण फार काळ हे करू शकणार नाही.

‘मी होणारच परफेक्ट बिझनेसमन!’ या पुस्तकातून साभार...

॥ साई राम ॥

साई एंटरप्रायझेस

ग्राहक सेवा

- पॅन कार्ड
- गॅजेट (नावत बदल)
- पि.एफ. सर्व्हिसेस
- शॉपअॅक्ट लायसन
- आधार कार्ड (स्मार्टकार्ड)
- पार्टनरशिप डीड
- उद्यम रजिस्ट्रेशन
- उत्पन्नाचा दाखला
- प्रॉपर्टी कार्ड
- फुड लायसन्स
- डोमसाईल दाखला
- ७/१२ प्रिंट मिळेल.
- पासपोर्ट
- रेन्ट अॅग्रीमेंट (भाडेकरार)
- मोजणी करून मिळेल.
- ड्रायव्हिंग लायसन
- आय.टी.रिटर्न
- पेस्टकंट्रोल लायसन

राहुल नगर, शिवणे, पुणे- २३. / ४६१-१, सदाशिव पेठ, टिळकरोड, पुणे-३०
सर्व प्रकारचे प्रिटींगची कामे केली जातील. Mob. : 9823383256 / 7387896531

मंगलमयी अशा श्रावण महिन्यापासून निसर्गाच्या नटण्याबरोबर सण-उत्सवांची रेलचेल सुरू होते. श्रावण आणि भाद्रपद हे आल्हाददायक, आनंदी महिने. खरे तर दहीहंडी आणि गणेशोत्सव असे एका मागून एक येणारे हे आपल्यातील अस्मिता जागवणारे, फुलविणारे आनंदोत्सव! पण होते काय, दहीहंडीच्या जल्लोषात, तुफानी जोशात त्यामागचे तत्त्व आपण विसरतो. साठ-सत्तर फुटांवर बांधलेली दहीहंडी एकावर एक उंच मनोरे करीत गोविंदा आपले ‘टीम वर्क’ दाखवतात. शेवटच्या मनोऱ्यावर असणारा छोटा गोविंदाही खाली असणाऱ्या साऱ्या थरांवर अगाध विश्वास दाखवित स्वतःचा जीव त्यांच्यावर सोपवित असतो.

कोणतीही गोष्ट प्राप्त करायची असेल तर त्याला विश्वासाने साऱ्यांनी ‘एकत्र येऊन केलेले प्रयत्न’ फळ मिळवून देत असतात आणि ही गोष्ट आपण जाणीवपूर्वक विसरतो. माणसांनी एकत्र यावे आणि आपले आयुष्य सुरक्षित करून घ्यावे हा नव्या जगाचा मंत्र बनला आहे. गणेशोत्सवाच्या निमित्तानेही अनेक जाती धर्माचे लोक एकत्र येतात. मंगलमूर्तीचा उत्सव मनःसामर्थ्यावर साजरा करतात. एकमेकांचे हेवेदावे, उच्च-नीच, गरीब-श्रीमंत असे भेद तेथे नसतात. तर असते अपरंपार श्रद्धा! समाजाला तन-मन-धनाने एकत्र येण्यासाठी अशा उत्सवाची गरज आहेच. हे असे उत्सव पार पाडायला पुन्हा येथे संघटन, टीम वर्क दिसून येते.

अशाच आपल्या दि पूना प्रेस ओनर्स असोसिएशन या शतक पार केलेल्या संघटनेत आपलाही त्याच उत्साहात सहभाग राहायला पाहिजे. म्हणजेच एकमेकांच्या प्रगतीचे उत्सव थाटाने साजरे करायला बळ मिळेल.

प्रकाश आपटे

सांगली. मोबाईल : ९४२२६१६१५१

सप्टेंबर महिन्यातील वाढदिवस

क्र.	सभासदांचे नाव	मुद्रणालयाचे नाव	जन्मदिनांक	दूरध्वनी	मोबाईल
१)	श्री. रोहित भा. बहीरमल	इंफ्रेशन ग्राफिक्स	०२/०९/१९८९	-	९०२१३९५५१५
२)	श्री. अभिजीत नामजोशी	क्रिएटिव्ह फॉईल्स	०३/०९/१९७९	-	९४२१०१८८१८
३)	श्री. जोशी सुहास वि.	व्ही. जोशी अँड कं.	०४/०९/१९५३	२४४५२१८८	-
४)	श्री. गेलडा गौतम मा.	कल्याणी कॉर्पोरेशन	०४/०९/१९६४	२४४७१४०५	-
५)	सौ. पानसे मनाली दिलीप	मनाली प्रकाशन	०५/०९/१९५५	२४४७४६३६	-
६)	श्री. भंडारी हेमराज खु.	एच.के. ट्रेडिंग कं.	०६/०९/१९४०	२५५३६९८१	-
७)	डॉ. सौ. स्नेहसुधा अ. कुलकर्णी	पालवी मुद्रणालय	०६/०९/१९४३	२४२१०४२३	-
८)	श्री. अत्रे शिरीष व.	श्रीराम मुद्रण	०७/०९/१९६२	२४४५९००२	-
९)	श्री. निकेत हर्षदकुमार गांधी	विनोद बुक मॅन्युफॅक्चर्स	०८/०९/१९८९	-	९२७३६२१२५४
१०)	श्री. अभय पितुरकर	ज्ञानाई सिटीपी	०९/०९/१९८८	-	९४३१८५२६४७
११)	श्री. मकाशीर समीर य.	समीर एन्टरप्रायजेस	१०/०९/१९६९	-	९४२३००१५५९
१२)	श्री. मयूर अशोक मारणे	अशोक बुक बाईंडिंग वर्क्स	१२/०९/१९८५	-	९८५०९७०९३५
१३)	श्री. पानसे दिलीप न.	मनाली प्रकाशन	१६/०९/१९५०	२४४७४६३६	-
१४)	श्री. बापट माधव चिंतामण	न्यू वे टाइपसेटर्स अँड प्रोसेसर्स	१७/०९/१९६०	२४५७४३०७	-
१५)	श्री. वैभव दि. जोशी	दिपक ट्रेडर्स	२२/०९/१९८४	८३०८८३०८२२	-
१६)	श्री. मुजुमदार दत्तात्रय म.	बलवंत प्रिंटर्स प्रा. लि.	२३/०९/१९५७	-	९८२२०५१५९८
१७)	श्री. कढे अविनाश नि.	मिडिया सर्व्हिसेस	२९/०९/१९६४	२४४५१९५४	-
१८)	श्रीमती ढोले वैजयंती वि.	स्टेप इन प्रोसेस	२९/०९/१९५८	२४५७४६६७	-

27 - 30 March

2023

Bombay Exhibition Centre,
Goregaon, Mumbai

PAMEX

2023

International Exhibition on Printing and Allied Machinery Industries
Of the Printers - For the Printers - By the Printers

PORTER FOR ENTERPRISE

A logistics solution built for your enterprise!

Multi-user
Multiple city

Eliminate
reimbursement
with Central Billing

Affordable
pricing

Dedicated
Support Team

On time
Delivery

Wide
Range of
Vehicles

Flat **₹2000** cashback

Give us a missed call at
9555320033

OR

SCAN ME

Brands we work with

3000t+
clients

T&C applied

दोन मने

मला असं कधीच कां वाटत नाही
गावोगांवी झालेली यंत्रे पाहून
नवतंत्राची आवश्यकता जाणून
नव्या युगात जाणे आवश्यक आहे
हे समजून मी आज वळवळतो आहे
आर्थिक ताण शक्य नाही म्हणत म्हणत
मी मात्र कळवळतो आहे.

मला असं कधीच कां वाटत नाही
आजूबाजूला डिजिटल्स आहेत
नवं तंत्र जाणणारे आहेत, नवेमंत्र जपणारे आहेत
त्यांच्याकडे कामाचा डोलारा आहे
कामगारांचा पसारा आहे
असणारा वाढतो आहे
मशिनला मशिनची भर पडतीय
हे पाहून 'नशिब असतं एकेकाच' असं म्हणत
मी मात्र कळवळतो आहे

त्यांचे कामगार चांगले कपडे घालतात
नीट-नेटके राहतात... नीट-नेटके वागतातही
त्यांचा मालक चारचाकी गाडीतून हॉर्न देतो
मी ऐकतो... त्याच्या दिशेला पाहतो...
गाडीला अगदी डेन्स ब्लॅक काचा असतात
उगीचंच मुद्रकबंधू म्हणून
ओळखीचं लाजिरवाणं हसू दाखविण्याचा
मी प्रयत्न करतो
जो-तो आपलं जगणं जगत असतो
आजच्या काळात कोण कोणाकडे बघतो आहे?
असं म्हणत मी मात्र कळवळतो आहे

नवतंत्र-नवकला माझ्याकडंही पाहिजे
त्यांच्यासारखा मान मलाही मिळाला पाहिजे
पण... त्यांनी कष्ट उपसले ... राब-राब राबले...
बदलत्या काळाबरोबरच राहिले
जमेल तेवढंच माणसानं करावं!
उचलेल तेवढंच उचलावं!
प्रत्येकानं आपापलं पाहावं!
त्यांच्याइतकं करणं मला कुठे शक्य आहे?
असं म्हणत मी मात्र कळवळतो आहे.

तू कशाला कळवळतो आहेस
रात्रंदिवस मरमर मरतो आहेस
नवतंत्र आपल्या लागीचं नाही
अजून १५-२० लाख घालण्याची ऐपतही नाही
आहे हे आपसेटच बरं आहे.
मोठ्यांचे खर्चही मोठे असतात,
तू कां धीर सोडतोस?
त्या दुसऱ्या मनाला कांही कळत नाही
निगेटिव्ह विचारांशिवाय त्याला कांही येत नाही
आधी नीट वागणारं ते मन भरकटलंय

मोठी प्रदर्शनं पाहून भडकलंय
विद्रोह करायला उभं ठाकलंय
त्याच्या नादाला तू लागू नको
भलतं-सलतं धाडस करू नको...
आता तू भिऊ नको, त्या मनाचं ऐकू नको!

बदलत्या काळाबरोबर राहिलं पाहिजे.
काळाची दिशा ओळखली पाहिजे
मित्रांकडून बोध घे
चुकते कोठे याचा शोध घे.
असेल नवीन दिशा... असेल नवीन वाट...
असेल डिजिटलचे नवं तंत्र....
शिकून घे आता, पॅकेजिंगचाही मंत्र.
आता असतील धंद्याला खूप खूप वळणं....
ध्येय साधण्यासाठी याचा अंगीकार करायला हवा
नैराश्याची-विषण्णतेची जळमट झटकायला हवीत.
तुझ्या कलाकार मनाला...
मनातल्या रंगाला... अक्षरांच्या वळणांना...
मनातल्या विचारांना कोमेजून देऊ नकोस.

जगायचंय ना? तर आताच नवतंत्राची साथ घे
तू कलेचा साधक आहेस... उपासक आहेस...
तुझ्यातला लोभस, कलासाधक, कलापूजक
जिवंत राहायला पाहिजे...
तुझ्या सृजनशील मनातील कलाकार...
तुझ्या उपजत कलेला 'अर्थ'पूर्ण
आकार देणारा ठरला पाहिजे.
तू कशाला कळवळतो आहेस?
तू एकटा नाहीस...
तुझ्यापाठीशी वर्षानुवर्षे
तपसाधना करणारे तपस्वी आहेत.
मुद्रण महर्षि आहेत...
१०३ वर्षांची निश्चयी वाटचाल करणारी
आपली संघटना आहे
मार्गदर्शन करणारे स्नेही आहेत. हितचिंतक आहेत
हे सारे मित्र तुझ्यामागे आहेत
तू नव्या तंत्राला भिऊ नको.
तू नवतंत्र शिकून घे... नवा मंत्र जाणून घे...

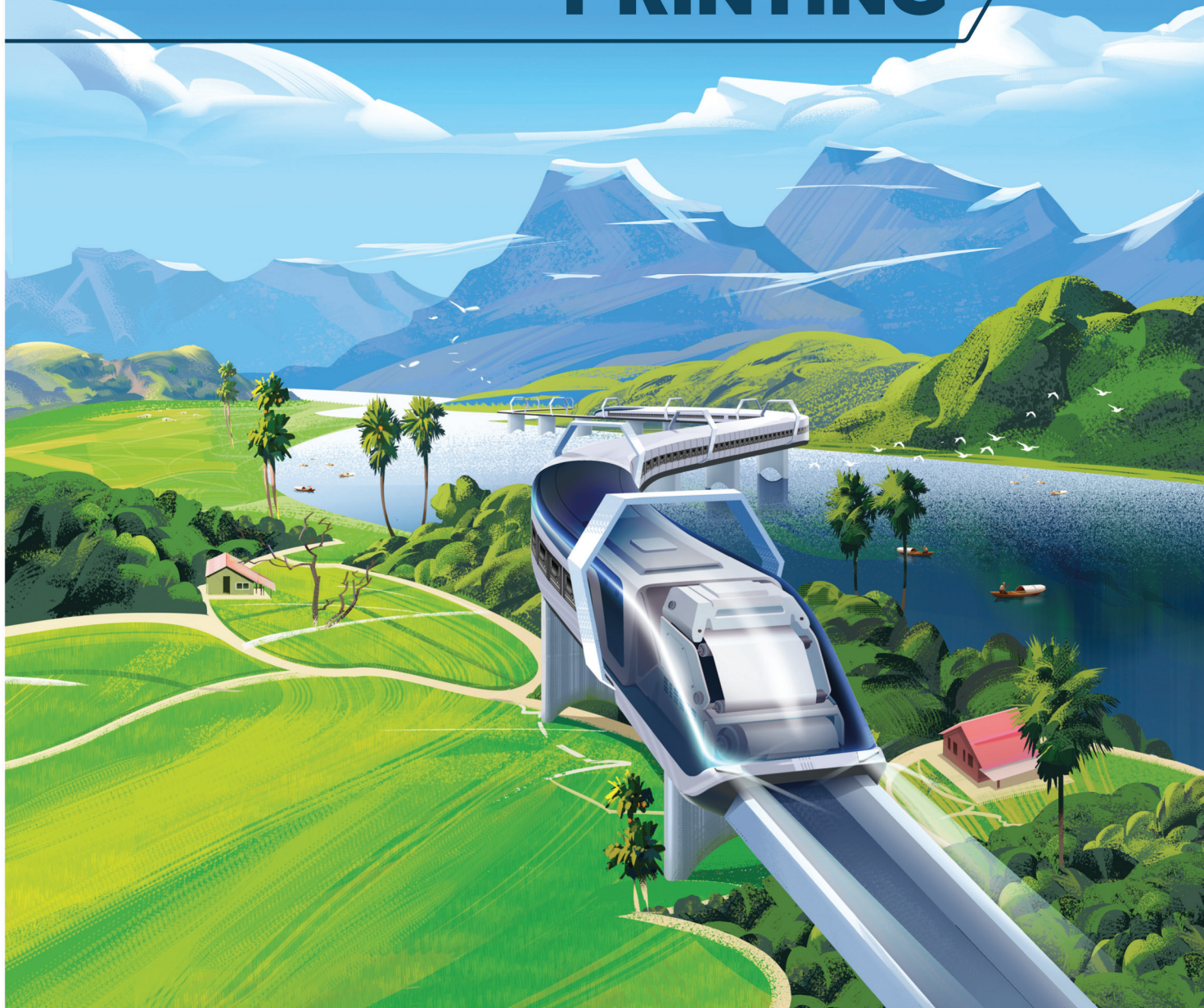
व्यवसायाच्या भावी दिशा...
भावी आशा... यांच्याशी तुझंही नातं आहे
या नात्याला दे आकार...
उराशी बाळगलेली, तुझ्या उरात दबलेली
नव्या आशा-आकांक्षेची स्वप्नं कर आता साकार!

पण एकच लक्षात ठेव...
तुझ्या पुढल्या पिढीला... मुलाबाळांना
या बेभरवशी मुद्रण व्यवसायात
खूप खूप विचार करूनच
पाऊल टाकायला सांगशील?

प्रकाश आपटे

सांगली. मोबाईल : ९४२२६१६१५१

EXPLORE THE FUTURE OF LABEL PRINTING

Labelexpo India returns 10-13th November 2022 at India Expo Center & Mart - Greater Noida (Delhi NCR), bringing the industry together for four days of live demonstrations.

Discover state-of-the-art presses, intelligent labels, finishing units, inks, dies and substrates from the leading manufacturers.

With 250 leading suppliers exhibiting this is your opportunity to meet the companies who are driving our industry forward.

View tomorrow's technology today, only at the largest label and package printing event in South Asia.

+ 4 DAYS

+ 4 HALLS

+ 250 EXHIBITORS

+ LIVE DEMONSTRATIONS

+ LEADING SUPPLIERS

+ NEW TECHNOLOGIES

+ LMAI AWARDS

10 - 13 Nov • Greater Noida, Delhi NCR

**LABELEXPO
INDIA 2022**

www.labelexpo-india.com

REGISTER TODAY AT: WWW.LABELEXPO-INDIA.COM

HEIDELBERG
Speedmaster

CO₂
neutral

Intelligence

Speedmaster CX 104

TURNING IDEAS INTO PROFIT.

How can you meet the increasing demands of the printing market? The Speedmaster CX 104 has the answer: Easy job changes and a wide range of inline finishing operations paired with an innovative operating concept and intelligent automation. And all that tailored to your business model.

For more technical information and Speedmaster CX 104 pricing details, please contact:

Mr. Viraj Damle, Cluster Sales Head - West

E-mail: viraj.damle@heidelberg.com

Mobile: + 91 98208 61050

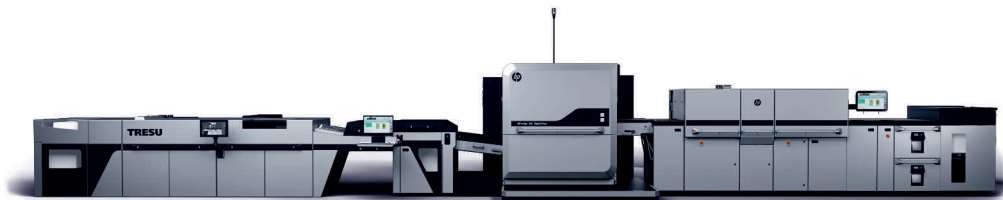
HEIDELBERG

See for yourself: heidelberg.com/cx104

Experience the Future... Now!

**HP and TechNova form a formidable partnership
to offer next-gen Digital Presses for
Folding Cartons, Labels and Publishing.**

HP Indigo 35K : B2 Digital Press for Folding Cartons

HP Indigo 6K : Narrow-web Digital Press for Labels

HP T250 HD : PageWide Web Digital Press for Publishing

For a leap into the future, please contact :

TechNovaCare

Toll-free (India) : 1 800 267 7474

Phone : +91 22 2741 5474

eMail : help@technovaworld.com

Web : www.technovaworld.com

Scan QR Code for more information

